

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta tiesiskais ietvars un aktivitāšu galvenie mērķi

Einārs Cilinskis
Vides ministrijas KPFI programmu vadītājs

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (I)

- Klimata pārmaiņu finanšu instruments (KPFI) ir Latvijas Republikas **valsts budžeta programma**
- Finansējumu KPFI darbībai Latvija iegūst no valstij piederošo **siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību** (noteiktā daudzuma vienību jeb NDV) **pārdošanas**
- Kopējais pārdošanai pieejamais Latvijas noteiktā daudzuma vienību skaits ir **40 milj.**

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (II)

KPFI mērķis

KPFI mērķis ir siltumnīcefekta gāzu (SEG)* emisijas samazināšana

KPFI pamatprincips:

$$tCO_2 / LVL_{KPFI}$$

* Oglekļa dioksīds, metāns, slāpekļa(I) oksīds un F-gāzes (sēra heksafluorīds, perfluorogļūdeņraži, fluorogļūdeņraži)

KPFI finansējumam pieejamās jomas

- Ēku energoefektivitātes uzlabošana sabiedriskajā un privātajā sektorā
- SEG emisiju samazināšana transportā
- Elektroenerģijas taupības risinājumi sabiedriskajā un privātajā sektorā
- Tehnoloģiju, kurās izmanto atjaunojamus energoresursus izstrāde un ieviešana, t.sk.:
  - Biomasas izmantošana
  - Ģeotermālās enerģijas izmantošana
  - Saules enerģijas izmantošana u.c.
- Integrēti risinājumi SEG emisiju samazināšanai tehnoloģiskos procesos, enerģijas ražošanā un patēriņā

Klimata pārmaiņu finanšu instruments

KPFI programmēšanas pamatprincipi

- Projekta aktivitāšu papildināmība:
  - Likumdošanas (nedublēt ES un LV normatīvajos aktos noteiktās prasības)
  - Finanšu (nedublēt pieejamos ES fondus vai citu publiskā sektora finansējumu)
  - Tehnoloģiskā (nedublēt tirgū konkurētspējīgus risinājumus)
- Plaša sabiedrības līdzdalība, sociālo partneru iesaiste
- Orientācija uz zemas oglekļa emisijas ekonomikas attīstību

Klimata pārmaiņu finanšu instruments

KPFI ieviešanas mehānisms

- Projektu pieteikumu atklāti konkursi
- Finansējuma jomas atbilst SEG emisiju samazinājuma un investīciju potenciāla izvērtējumam
- Projektu realizācija līdz Kioto protokola pirmā saistību perioda beigām (2012.gadam)
- Konkursa nosacījumi jāsaparņo ar valstij piederošo noteiktā daudzuma vienību pircējiem
- Pēcieviešanas monitorings un projektu iesniedzēju atbildība par projekta rezultātiem

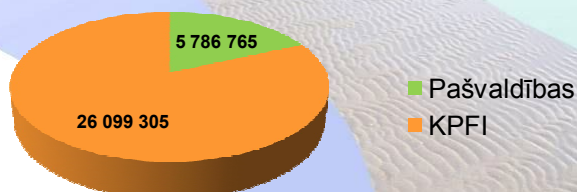
Projektu iesniegumu pirmais atklātais konkurss “Energofektivitātes paaugstināšana pašvaldību ēkās”

Konkursa rezultāti (I)

- Iesniegti **69** projekti
↳ kvalificējušies **56**
↳ no tiem **35** pieejamā finansējuma
(**17,57 miljoni LVL**) ietvaros
- 21 projekts finansējumu saņem pēc papildus (**8,6 miljonu LVL**) finansējuma piešķiršanas (03.11.2009. grozījumi MK noteikumos Nr.645).
- Kopumā **56** projektiem:

Piesaistītais finansējums, LVL

Projektu iesniegumu atklāts konkurss “Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošu tehnoloģiju attīstīšana”

Statuss:

- 01.10.2009. izsludināts VSS
- 13.10. 2009. nosūtīts saskaņošanai starptautiskajiem partneriem
- 13.11.2009. starpministriju saskaņošanas sanāksme
- 22.12.2009. apstiprināti MK Noteikumi Nr. 1492
- 19.01.2010. izsludināts konkurss
- 19.01.2010 – 19.03.2010. konkursa norise

Konkursa pamatnosacījumi

- KPFI finansējums:
  - kopējais – **LVL 1 757 010**
- Mērķis: **SEG emisiju samazināšana**, veicinot SEG emisijas ierobežojošu tehnoloģiju izstrādi
- Saņēmēji: tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestādes, atvasinātas publiskas personas, Latvijas Republikā reģistrēti komersanti
- Atbalsta intensitāte 25-60% no attiecināmajām izmaksām
- Saņemti **33** projektu pieteikumi (pieprasītā KPFI finansējuma summa: **LVL 3 275 155**). Vērtēšana ir noslēgusies, apstiprināti 21 projekts, no tiem 7 ar nosacījumu precizēt finansējumu. Tuvākajā laikā būs publiska informācija par apstiprinātajiem projektiem
- Projektu īstenošanas laiks: **līdz 2011. gada 1. decembrim**

Projektu iesniegumu atklāts konkurss “Energoefektivitātes paaugstināšana augstākās izglītības iestāžu ēkās”

Statuss:

15.10.2009. izsludināts VSS

17.11. 2009. nosūtīts saskaņošanai starptautiskajiem partneriem

05.01.2010. apstiprināts MK

27.01.2010. izsludināts konkurss

06.05.2010. projektu pieteikumu iesniegšanas termiņš – saņemti 34
projektu pieteikumi

06.07.2010 termiņš vērtēšanai, var tikt nedaudz pagarināts

Prasības projekta pieteikumam

Sasniedzamie rādītāji

- Ēkas siltumenerģijas gada patēriņš: nepārsniedz **100 kWh/m²**
- CO₂ emisiju samazinājuma efektivitātes rādītājs (CO₂ samazinājums pret finanšu instrumenta finansējumu): vismaz

0,35 kg CO₂ / LVL gadā

Atbalsta intensitāte

- Maksimāli pieļaujamais KPFI finansējuma apmērs **85%** no projekta kopējām attiecināmām izmaksām

Mērķauditorija

- Latvijas Republikā akreditētas augstākās izglītības iestādes

Projektu iesniegumu atklāts konkurss
**“Tehnoloģiju pāreja no fosilajiem uz
atjaunojamajiem energoresursiem”**

Statuss:

21.01.2010. konkursa nolikuma projekts izsludināts VSS

Apstiprināts MK 12.05.

Konkurss izsludināts 4.06. Konkursa iesniegumu iesniegšanas termiņš 45
darba dienas – termiņš 4.08

VIDM mājas lapā pieejamas vadlīnijas projektu iesniedzējiem

Projektu iesniegumu atklāts konkurss
**“Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu
samazināšanai valsts un pašvaldību profesionālās
izglītības iestāžu ēkās”**

Statuss:

28.01.2010. izsludināts VSS

Apstiprināts MK 5.05., konkurss izsludināts 8.06

Termiņš projektu iesniegšanai 12.08

No 8.06. VIDM mājas lapā pieejamas vadlīnijas projektu iesniedzējiem

Mērkauditorija: Valsts vai pašvaldību profesionālās izglītības iestādes

- Projekta iesniegumā ietver ēkas enerģijas patēriņa aprēķinu saskaņā ar Latvijas standartu LVS EN ISO 13790: 2009 „Ēku energoefektivitāte. Telpu apsildīšanas un dzesēšanas energopatēriņa rēķināšana (ISO 13790: 2008)”, izmantojot pašīvo ēku projektēšanas programmu, mainīgu enerģijas sistēmu simulācijas programmu vai analoģu aprēķina programmatūru, ja attiecināms. Aprēķinu iesniedz, ja projekta iesniegumā ir iekļauta ēka ar tādu siltumenerģijas patēriņu apkurei, kas pēc projekta īstenošanas nepārsniedz 60 kWh/m² gadā

Projektu iesniegumu atklāts konkurss “Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai ražošanas ēkās”

Statuss:

04.03.2010. izsludināts VSS

Apstiprināts MK 8.06,

Seminārs projektu iesniedzējiem plānots 9.07. VIDM

Seminārs par siltumsūkņiem un saules kolektoriem 8.07. VIDM

Konkurss tiks izsludināts jūnijā ne vēlāk kā 15 darba dienu laikā no
noteikumu projekta izsludināšanas dienas;

Konkursa izsludināšanas dienā VIDM mājas lapā būs pieejamas vadlīnijas
projektu iesniedzējiem un parauglīgums projektu ieviešanai.

Konkursa pamatnosacījumi

- KPFI finansējums:
  - kopējais – **LVL 9 839 256**
  - vienam projektam pieejamais:
    - Min - LVL 20 000
    - Max – LVL 500 000
- Atbalsta intensitāte:
  - 55% maziem un vidējiem komersantiem
  - 45% lieliem komersantiem
- Mērķis: SEG emisiju samazināšana, veicot enerģijas avotu nomaiņu uz atjaunojamiem energoresursiem un uzlabojot energoefektivitāti komersantu ražošanas ēkās
- Projektu īstenošanas laiks: **līdz 2011. gada 1. decembrim**
- CO₂ emisiju samazinājuma efektivitātes rādītājs: vismaz 0,7 kgCO₂/Ls gadā

Atbalstāmās aktivitātes

- ieguldījumu veikšana vides aizsardzībā, kas ļauj komersantam panākt enerģijas ietaupījumu:
  - 1) ēku energoefektivitāti paaugstinoši rekonstrukcijas vai vienkāršotās renovācijas darbi;
  - 2) energoefektivitāti paaugstinoši papildus ieguldījumi esošajās ražošanas tehnoloģiskajās iekārtās;
  - 3) energoefektīvas apgaismes uzstādīšana; ēkas norobežojošo konstrukciju kvalitātes kontroles pārbaudes;
  - 4) ieguldījumu veikšana atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanai (papildu ieguldījumi, sk. tehnoloģiju pārejas not.; biomasas, biogāzes apkures katli līdz 3 MW siltuma jaudas; saules kolektori; ģeotermālā enerģija – zemes siltuma sūkņi ar transformācijas koeficientu virs 4,0)

Kvalitātes vērtēšanas kritēriji

- Zaļā iepirkuma prasību piemērošana;
- Energoefektivitātes kompleksie pasākumi (papildus punkti par iepriekš veiktiem pasākumiem);
- Projektā sagaidāmais CO₂ efektivitātes rādītājs (0,7 – 1,2 kg CO₂/Ls gadā, punkti attiecīgi no 0-50);
- Līmeņatzīmes kritēriji (īpatnējais elektroenerģijas un atsevišķi siltumenerģijas patēriņš uz saražoto produkciju);
- Pieprasītā līdzfinansējuma rādītājs – vairāk punktu par mazāku KPFI finansējumu;

Projektu iesniegumu atklāts konkurss
“Sabiedrības izpratnes attīstīšana par siltumnīcefekta
gāzu emisiju samazināšanas nozīmi un iespējām”
nolikuma projekts

Statuss:
izsludināts VSS 13.05
Saskaņošanas stadijā – plānots apstiprināt MK līdz jūnija beigām,

**2010. gadā paredzamie KPFI finansētie atklātie
projektu iesniegumu konkursi**

Konkursu nosaukumi, termiņi un finansējums ir **indikatīvi**, jo tie nav vēl
apstiprināti MK

2010. gadā plānotie projektu konkursi (I)

Kompleksie risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai pašvaldību sabiedriskajās ēkās

- Plānots apstiprināt MK 22.06. ;
- Finansējums 8 521 500, tiks risināts jautājums par papildus finansējuma piesaisti;
- Nosacījumi līdzīgi kā konkursam profesionālajām izglītības iestādēm;
- Seminārs VIDM 6.07. 10.00 409. telpā (pie nosacījuma, ja MK apstiprinās noteikumus)

Siltumenerģijas zema patēriņa ēku pilotprojekti

- Kopējais finansējums ap 7 milj. LVL
- Tiks izstrādāts projekts līdz jūnija beigām;
- Jūlijā varētu būt seminārs par noteikumu projektu;
- Plānots apstiprināt rudenī MK;
- Pieteikšanās termiņš plānots ilgāks, kā citos projektu konkursos;

Siltumenerģijas zema patēriņa ēku pilotprojekti

- **Konkursa mērķis:** veicināt SEG emisiju samazināšanu un siltumenerģijas zema patēriņa ēku būvniecību, nodrošinot siltumenerģijas zema patēriņa ēku pilotprojektu īstenošanu.
- **Projektu iesniedzēji:** Latvijas Republikas pašvaldības, komersanti un fiziskās personas.
- **Atbalstāmie projekti:** Atbalstīti tiks pilotprojekti šādās kategorijās (var mainīties projekta izstrādes un saskaņošanas gaitā):

Pasīvē biroju ēka;

Sporta būve (publiska)

Pasīvē viengimenes dzīvojamā ēka;

Pasīvē dvīņu vai rindu dzīvojamā ēka;

Pasīvē daudzdzīvokļu ēka (t.sk. piem., sociālā daudzdzīvokļu ēka);

Pasīvē sabiedriskā ēka – skola;

Pasīvē sabiedriskā ēka – bērnudārzs.

- Prasības: ēkas siltumenerģijas patēriņš apkurē vismaz 35 kWh/m²
- Attiecināmās izmaksas (jaunai ēkai tikai izmaksas virs būvnormatīva prasībām; esošai ēkai – renovācijas vai rekonstrukcijas izmaksas)
- Paredzēs arī AER tehnoloģiju izmantošanu (līdz 100 kW)

Atbalsta intensitāte:

- Pašvaldībām līdz 80% no attiecināmām izmaksām;
- Komersantiem – līdz 65% atbilstoši Komisijas 2008.gada 6.augusta Regulai (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu (publicēta Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī 2008. gada 9.augustā, Nr. L214/3) (vispārējā grupu atbrīvojuma regula);

2010. gadā plānotie projektu konkursi (II)

Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai

- Kopējais finansējums ap 28 milj. LVL
- MK noteikumus plānots apstiprināt MK septembrī - oktobrī
- Izmaiņas salīdzinot ar tehnoloģiju pārejas noteikumiem: nāks klāt biomasas un biogāzes koģenerācija līdz 1 eMW, biogāzes ražošana. Tiks palielināts viena projekta finansējums. Pārskatīsim vērtēšanas kritērijus, lai nodrošinātu iespējas dažādiem projektiem. Iespējams, ka tiks pieļautas rekonstruētas AER iekārtas ar rūpnīcas garantiju. Tiklīdz būs sākotnējais projekts organizēsim semināru. Gaidām priekšlikumus, kādas vēl izmaiņas nepieciešamas!

Atjaunojamo energoresursu izmantošana mājāsaimniecību sektorā

- Kopējais finansējums ap 16 milj. LVL;
- MK noteikumus plānots apstiprināt MK decembrī;

2010. gadā plānotie projektu konkursi (III)

Atjaunojamo energoresursu izmantošana transporta sektorā

- Kopējais finansējums ap 3,5 milj. LVL
- MK noteikumus plānots apstiprināt MK septembrī – oktobrī
- Seminārs par noteikumu projektu 15.07. 10.00 VIDM (laiks indikatīvs)

Apgaismojuma nomaina ārējam apgaismojumam pašvaldībās

- Pašlaik pabeigta priekšizpēte, nav noteikumu projekta, vēl notiek aktivitātes skaņošana ar pircēju;
- Kopējais finansējums ap 2 milj. LVL.
- MK noteikumus plānots apstiprināt MK oktobrī - novembrī

2010. gadā plānotie projektu konkursi (IV)

Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošu tehnoloģiju attīstīšana un pilotprojektu īstenošana

- Kopējais finansējums ap 2,8 milj. LVL;
- MK noteikumus plānots apstiprināt MK septembrī – oktobrī;
- Projekta nosacījumi būs līdzīgi “**Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošu tehnoloģiju attīstīšana**”

Kontakti

Einārs Cilinskis

Tālr.: 67026535

E-pasts: einars.cilinskis@vidm.gov.lv